

DİNİ SENDİKALAR KIRGIZİSTAN'DA SİVİL TOPLUM KALKINMA FAALİYETLERİNE NASIL DAHİL OLDULAR¹.

Kırgızistan Sovyet Sonrası Orta Asya devletleri arasında sivil topluma en fazla yer veren devlet olarak düşünülür. Kırgızistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı'ndan sağlanan bilgilere göre, 1997 ve 2011 arasında 16500 sendika kayıt yaptırmıştır. 2014 ocak itibariyle, Dini İşler Devlet Komisyonuna göre, kayıtlı dini sendika sayısı 2000'den fazladır. Sivil toplum üzerinde çalışan bunlar arasından genel odak Sendika sektörü özellikle de demokratik değerleri: hukukun üstünlüğü, insan hakları, seçim gözlemi, vb. teşvik eden Sendikalarlardır. Bu sebeple, bu yazının amacı benim düşünceme göre Kırgızistan'daki sivil toplumun bir parçası olan dini sendikaları incelemektir. Çalışmadaki ana soru dini Sendikaların Kırgızistan'daki sivil toplum kalkınmasına nasıl dahil olduklarıdır. Böylesi bir konuyu çalışmanın arkasındaki maksat dinin, islamın toplumdaki büyüyen rolüne ilişkindir ve bu durum devlet tarafından bir güvenlik meselesi olarak düşünülmektedir. Müslüman toplum çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır: okullarda başörtüsünün yasaklanmasından İslami uygulamaların sadece bir tane olan İslami hukuk okulu Hanefilik ile kısıtlanmasına kadar türlü şeyler vardır. Bu tür konular Müslüman toplum arasında acı yaratmakta öyle ki demokratikleşmenin ana unsurlarından biri olan inanç özgürlüğü engellenmektedir. Dolayısıyla, bu yazı dini Sendikaların sivil toplum girişimcileri olarak Müslüman toplumun Kırgızistan'da karşılaştığı zorlukları ele almada ne derece çalıştığını göstermeyi amaçlar.

¹ Bu makale, 11-13 Mayıs 2014 tarihinde Eskişehir'de düzenlenen 'Türk Dünyası Sivil Toplum Zirvesi' nde bildiri olarak sunulmuştur